

MÄLARDALENS HÖGSKOLA
ESKILSTUNA VÄSTERÅS

”Samarbete handlar om kommunikation”

En studie om samarbete mellan föräldrar och lärare

Arkan Palani

<i>Huvudområde: Pedagogik</i> <i>Nivå: Grundnivå</i> <i>Högskolepoäng: 15 hp</i> <i>Kurs kod: Pea084</i>	<i>Handledare: Ulrika Jepson Wigg</i>
---	---------------------------------------

SAMARBETE HANDLAR OM KOMMUNIKATION

FÖRFATTARE: ARKAN PALANI

Mälardalens högskola

Akademien för utbildning, kultur och kommunikation.

Hösttermin 2019

SAMMANFATTNING

Detta arbete undersöker samarbeten som förekommer mellan skolan och föräldrarna ur ett föräldraperspektiv. Undersökningsgruppen var föräldrar som har barn i högstadiet. Inom den livsvärldsfenomenologiska traditionen är människors livsvärld grunden för både forskning och teoriutveckling om lärande. Resultatet belyser att samarbetet ofta fungerar bra mellan skolan och föräldrar men att det finns möjlighet till förbättring. Den tillgängligheten som respondenterna belyser är att de lätt kan få komma i kontakt med lärarna och få den information som de behöver. Resultatet visar att samarbetet mellan föräldrar och lärarna sker genom telefonsamtal, digitalisering genom lärplattformar, post samt via mail. Å andra sidan visar resultatet också att samarbete mellan föräldrar och lärare inte alltid fungerar som det ska bland annat på grund av personalbyte i skolan.

Nyckelord: Högstadiet, föräldrasamarbete, föräldraperspektiv, livsvärldsfenomenologi.

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND	5
1.1 Syfte och frågeställningar	5
1.2 Disposition	6
1.3 Verksamhetens organisering.....	6
2. TIDIGARE FORSKNING	7
2.1 Samarbete och relation	7
2.2 Förändringar inom skolan vid regeringsbyte	8
2.3 Information och kommunikation	9
2.4 Föräldrarnas möte med skolan.....	9
3. TEORETISK UTGÅNGSPUNKT	9
3.1 Livsvärldsfenomenologi.....	10
3.1.1 Att vara i världen.....	10
4. METOD OCH MATERIAL	10
4.1 Val av metod	10
4.2 Urval	11
4.3 Semi-strukturerade intervjuer.....	11
4.4 Datainsamling och genomförande	12
4.5 Databearbetning och analysmetod	12
4.6 Forskningsetiska överväganden i studien.....	13
4.7 Trovärdighet och validitet	13
5. RESULTAT OCH ANALYS.....	14
5.1 Föräldrarnas erfarenhet	14
5.1.1 Respondent I	15
5.1.2 Respondent II	16
5.1.3 Respondent III	17
5.1.4 Respondenten IV	18
5.2 Analys.....	19

6. DISKUSSION	20
6.1 Metoddiskussion	22
7. SLUTSATS	23
7.1 Förslag till vidare forskning	23

Bilaga A: Missivbrev

Bilaga B: Intervjuguide

1. BAKGRUND

Skolan spelar en viktig roll i barnets vardag. De flesta av oss i Sverige har gått i skolan och spenderat en stor del av vår uppväxt i skolan. Eriksson (2004) menar att föräldrarna är en resurs för ett samarbete mellan skolan, där föräldrar och elever finns för att främja elevernas utveckling och lärande. I läroplanen framgår det tydligt att skolan och föräldrar ska ha ett samarbete. Samarbete mellan föräldrar och skolan har förändrats genom tiden och har blivit bättre (Erikson, 2004).

”Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare”
Lgr11, 2018.

Erikson (2004) skriver att det finns en föreställning som bygger på att det är viktigt att föräldrar har inflytande i skolan. Skolkommittén slår fast att föräldrarna vill ha mer inflytande i egna barnens skola och kunna påverka förhållanden där. Utifrån detta bildas en uppfattning om att föräldrar inte har tillräckligt inflytande. Detta är ett fortsatt problem i dagens läge, där föräldrar inte har fått större inflytande i barnets skolgång. Skolverket (2014) skriver att lärarna vill att föräldrarna ska respektera deras arbete, när de fattar ett beslut ska föräldrarna foga sig efter deras beslut. Skolan vill att föräldrarna medverkar när de inbjuder till olika skolträffar och hjälpa till sina barn med skolarbetet. Detta är en typ av delaktighet och samarbete som lärarna välkomnar och vill att föräldrarna ska medverka i.

I denna studie undersöks hur samarbetet fungerar mellan föräldrar och skolan. Utifrån detta kommer min studie utgå ur ett föräldraperspektiv i skolan och de kommer vara min startpunkt. Jag kommer ställa frågor utifrån föräldrars erfarenheter av samarbetet med skolan och vilka kontaktformer används för detta samarbete. Jag undersöker även närmare vad som inte fungerar med samarbetet och vad som kan göras för att det ska finnas ett fungerande samarbete.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att undersöka föräldrarnas erfarenheter av kommunikation och samarbete med skolan, samt vilka kontaktformer som används. Undersökningsgruppen är föräldrar som har barn i högstadiet. Syftet kan preciseras i följande problemformuleringar:

- i. Vilka kontaktformer använder föräldrar med skolan?
- ii. Vilka är föräldrarnas erfarenheter av samarbete med skolan?
- iii. Hur ofta har föräldrarna kontakt med skolan och vad handlar det om?

1.2 Disposition

Studien består av sju kapitel. I första delen presenteras en introduktion till studien samt studiens syfte och frågeställning, i andra delen tidigare forskning. I del tre presenteras teoretiska utgångspunkter ur ett föräldraperspektiv som omfattar skolpersonal. Vidare i del fyra presenteras metod och material samt studiens tillvägagångssätt. I del fem tydliggörs Resultat och analys. I del sex belyses diskussion och del sju omfattar slutsats. I sista delen presenteras vidare forskning.

1.3 Verksamhetens organisering

Den svenska skolan har i ett historiskt perspektiv hållit föräldrar på avstånd. Idag beskriver skolan föräldrar som partners och föräldrarna har stora möjligheter att få mer inflytande, men också friheten att kunna välja skola. Under de senaste åren har föräldrarna efter skolans förfrågan fått större inflytande och fått ansvar tillsammans med lärarna för barnets utbildning. Med läroplanen har föräldrarnas inflytande förstärkts, då styrdokumentet slår fast föräldrarnas rätt till inflytande och påverkan. Idag har föräldrar stort intresse och vill vara aktiva i skolan och påverka. Dessa förändringar som har gjorts har lett till en utveckling mot ett större ansvarskrävande, mer förväntningar på skolan och att föräldrar båda ska kunna samarbeta och göra rätt för sig (Nilsson & Johansson, 2008).

Andersson (2002) beskriver att Skolverket som har huvudansvaret för skolan, är en svensk central förvaltningsmyndighet för skolväsendet. Deras ansvar är att aktivt verka för att de nationella målen i skolan ska uppnås, stödja utvecklingen, kompetensutveckling, uppföljning, utvärdering, forskning och tillsyn.

Under slutet av 1980- talet och början av 1990- talet vid denna tidpunkt genomfördes omfattande reformer av skolans styrsystem. Under denna period förändrades skolan som gick från att vara huvudsak central och regelstyrd till att bli i huvudsak målstyrd med ett kommunalt huvudmannaskap. När skolans styrsystem förändrades har det inneburit förändringar i den ideologiska, ekonomiska och utvärderingsmässiga styrningen. Det tidigare skolsystemet var styrt av staten och kommunernas uppgift var att genomföra nationella beslut och fördela ekonomiska resurser. Kommunerna anordnar utbildningar och har ansvar att planera, organisera och finansiera verksamheten. Det är kommunen som bestämmer hur mycket pengar de ska satsa på skolan och hur resurserna ska fördelas mellan alla skolor. I Sverige finns det 4900 grundskolor och 1200 gymnasieskolor (skolverket 2013). Staten har ett viktigt styrmedel som är kursplanen där man ställer krav på olika utbildningar. I kursplanen framgår det tydligt vad eleverna ska lära sig i olika ämnen och vad skolan ska göra. Det finns ett annat styrdokument där handlar om skollagen, skolformsförordningar och läroplaner (Jarl & Rönnberg, 2015).

I skollagen (2010:800), beskrivs det i 10 kap. 24 § att ansvaret för grundskoleutbildning är kommunens. ”Hemkommunen ansvarar för att utbildningen i grundskolan kommer till stånd för alla som enligt denna lag har rätt att gå i grundskolan och som inte fullgör sin skolgång på annat sätt. Skyldigheten enligt första stycket ska fullgöras genom att hemkommunen anordnar grundskolan i den omfattning som krävs för att bereda utbildning för alla i kommunen som är berörda”.

Hur ska staten veta att kommunen gör det som ska göras? Under 2003 fick skolverket som uppdrag att granska landets grund- och gymnasieskolor. Denna granskning som skolverket gör är ett sätt att lösa problem och legitimera beslut. Syftet med granskningen är att mäta prestationer. Staten vill granska för att: "det finns ett kunskaps- och informationsbehov, att de ska säkerställa rättssäkerheten, att de möjliggöra och underlättar ansvarsutkrävande, att de främjar fortsatt utveckling och verksamhetsförbättring" (Jarl & Rönnberg, 2015).

Föräldrarna både påverkar och påverkas av skolpolitiken. Här lägger jag fokus på eleverna och föräldrarna.

Med tiden har elevernas och föräldrarnas agerande kommit att bli alltmer betydelsefullt i takt med att skolpolitiken har reformerats. Skolan är ett stort område som intresserar väldigt många. När försöksverksamheten med lokal styrelse i grundskolan infördes 1996 var meningen att förstärka föräldrarnas inflytande och ge föräldrarna möjlighet att ta ett ansvar för skolan och barnets skolgång (Jarl & Rönnberg, 2015). Andersson (2012) beskriver att skolan vill att föräldrarna ska vara delaktiga om skolans centrala uppgift. Detta kan handla om få insyn i skolans verksamhet och inflytande över skolans planer och prioriteringar, samt att dela ansvaret med föräldrarna för barnets skolgång. Det har gjorts flera studier som nämnts i tidigare forskning och man har kommit fram till att samarbetet mellan föräldrarna och skolan är en viktig framgångsfaktor. När föräldrarna har inflytande i skolans verksamhet har det stor betydelse för hur barnen uppfattar skolan och vilka resultat de uppnår.

Detta beskrivs i skollagen angående föräldrars inflytande: (2010:800), 4 kap. 12 §
"Vårdnadshavare för barn i förskolan och för elever i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan och fritidshemmet ska erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen."

2. Tidigare forskning

I detta kapitel presenteras en genomgång av tidigare forskning om samarbete mellan skola och föräldrar. Genomgången ger en bakgrund till de frågor som tas upp i undersökningen. Forskningsgenomgången omfattar ett antal svenska och internationella avhandlingar. Forskningsrapporterna kommer att ge en generell bild av forskningen och hur samarbetet fungerar mellan skolan och föräldrarna. Genomgången av tidigare forskning kommer ge en tydlig bild och en djupare förståelse av hur samarbetet fungerar.

2.1 Samarbete och relation

Eckeskogs (2019) studie påvisar att lärare har ett ansvar att involvera föräldrarna i elevens skolgång för att föräldrar ska vara delaktiga i barnets skolgång. Denna vetenskapliga studie som baserat på en fältundersökning på förskollärare och barnskötare i svenska skolor, vad de faktiskt gör när de kommunicerar och vilka betydelse det kan få. Vidare har både kvinnor och män slumpmässigt valts ut för intervjuer i syfte att undersöka vardagliga kommunikationsprocesser

som är en grundläggande förutsättning för att organisationen ska kunna uppfylla sina syften (Eckeskog, 2019). Ämnet samarbete är en viktig grund som behövs för att både skola och föräldrar ska ta ansvar. Studien bottenar i slutsatsen kring att skolan tar ett gemensamt ansvar över barnet och dennes skolgång samt i fördelarna med att skolan inkluderar föräldrar i barnets skolgång. Detta genom ett gott samarbete vilket ligger till grund för en fin relation mellan föräldrar och skolan.

Matsons (2019) forskning undersöker föräldrarnas och lärarnas syn på skolan. Denna fallstudie genomfördes genom intervjuer med lärare och föräldrar. Undersökningen gjordes i syfte att belysa om lärarnas samt föräldrarnas upplevelser och erfarenhet gällande barnens skola. Studien påvisar att föräldrar till yngre skolbarn upplever en maktlöshet därför att de anser att de inte kan påverka eller vara delaktiga i barnets skolgång. Föräldrarna menar att skolan i många fall stänger dem ute, när de kommer med olika synpunkter kring förändringar som behöver göras i skolan. Skolpersonal markerar att föräldrar inte kan ha inflytande i skolans upplägg gällande t.ex. skolundervisning, detta skapar ett avstånd mellan skolpersonal och föräldrar. Föräldrar vars barn är högstadielärover är nöjda med samarbetet med skolan och ser fördelar med att man inkluderar föräldrar i barnets skolgång (Matson, 2017).

Olsson belyser i sin studie (2012) samarbete mellan föräldrar och lärare. Olsson (2012) menar att lärarna har stor vilja att samarbeta med elevernas föräldrar för en fungerande skolgång. Ytterligare menar Olsson att samarbetet skiljer sig olika beroende på lärarna. Med andra ord, vissa föräldrar har bättre kontakt med vissa lärare. I följd med detta lyfter Olsson fram ett föräldrainsflytande modell som är uppdelat i olika delar och som används som ett försök att klargöra samarbetet mellan föräldrar och lärare. Den första delen är *partnerskapsprincipen* här beskriver föräldrarna som partners till skolan och lärare. Samverkan mellan skolan och föräldrar för elevens bästa samt har ett gemensamt ansvar för barnen. Modellen ser hemmet som en pedagogisk resurs och föräldrarna som första läraren. Den andra delen *brukarinflytandepincipen* här tar föräldrarna plats i ledningen i skolan. Den tredje delen är *valfrihetsprincipen* som handlar om föräldrars möjligheter att välja skolan för sitt barn. Den fjärde delen *isärhållandetsprincipen* här har föräldrar och lärare olika uppgifter att utföra, både hemma och under skoltid. Det innebär att under skoltid finns ett avstånd från föräldrar vad gäller undervisning (Olsson, 2012).

2.2 Förändringar inom skolan vid regeringsbyte

Denna kvalitativa studie "Föräldrasamverkan: en fråga om förtroende och erkännande i ljuset av några principer för relationen mellan föräldrar och skola" undersökte förändringar i skolsystemet vid ny regering. De viktiga instrumenten som användes i den kvalitativa studien var genom *öppen kommunikation med en gränssättning i centrum av lärare - förälder - relationen*. Resultatet visar att vid regeringsskifte har det skett förändringar i skolreformen. Resultatet visar även att relationen mellan föräldrar och skolan har i synnerlighet förbättras under skolreformerna därför att de nya skolreformerna kräver att föräldrarna är delaktiga i barnens skolgång genom att vara aktiva på olika sätt t.ex. via digitaliserad kommunikation. Den insamlade datan tyder på att lärare vill bygga en tillit och relation med föräldrarna så att de kan samarbeta bättre och hjälpa varandra när de gäller elevens skolgång. Skolan vill att föräldrarna ska ha mer inflytande i barnets skolgång, genom att använda sig utav individuella utvecklingsplaner kan det stärka föräldrarnas

inflytande i skolan. Men samtidigt vill lärare att det ska finnas avstånd mellan lärare och föräldrar så de inte involverar dem för mycket i vissa frågor (Erikson, 2013).

2.3 Information och kommunikation

Limin Gu (2017) har i sin studie visualiserat information och kommunikation mellan föräldrar och lärarna. Den digitaliserade skolkulturen är den nutida information och kommunikations samhälle. Limin Gu menar att kommunikation sker via möten och information sker skriftligt till föräldrarna. Ytterligare menar Limin Gu att 90 % av den svenska befolkningen har tillgång till internet. Denna omfattande användning av dator och internet har både bidragit med möjligheter samt utmaningar i frågan om kommunikationen mellan föräldrar och skolan. I dagsläget använder många skolor olika verktyg för att ge information till föräldrarna. En del skolor har egna hemsidor där de kommunicerar med föräldrar. Skolan lägger ut all information som är användbar för föräldrar och vilket gör att föräldrarna får information om skolans utveckling, hur elevens skolgång kommer se ut, aktiviteter, läxor samt skolans antimobbningsteam. Den nya information och kommunikations digitalisering utgör en lätt tillgänglig mötesplats för alla föräldrar. Ur ett föräldraperspektiv är det uppskattat och enkelt.

2.4 Föräldrarnas möte med skolan

Denna forskning undersöker föräldrarnas möte med skolan. Andersson (2003) beskriver dessa möten i sin forskningsrapport som kommer från fyra olika skolor i Sverige. 40 föräldrar har intervjuats i denna rapport. 18 föräldrar har positiva erfarenheter och 22 föräldrar beskriver sina negativa erfarenheter av samarbetet med skolan. De föräldrar som har en negativ beskrivning av barnets skolproblem, där föräldrar har påpekat inlärningssvårigheter, sociala svårigheter och barn som har blivit mobbade. Föräldrarna med negativa erfarenheter känner inte att de får tillräckligt med resurser till sina barn. De upplever att samarbetet med lärarna fungerar dåligt. Föräldrarna upplever vidare att de känner stor besvikelse över hur skolan samarbetar med dem.

Föräldrarna som har positiva erfarenheter har barn som är motiverade i skolan, där föräldrarna beskriver att kontakten mellan föräldrar och skolan är mycket positiv. Deras barn är barn som har goda kognitiva och psykologiska förutsättningar.

3. TEORETISK UTGÅNGSPUNKT

I detta avsnitt kommer de teoretiska utgångspunkterna för denna studie att presenteras. Denna studie tar sin ansats i livsvärldsfenomenologin, vilket har visat sig vara en lämplig ansats för att beskriva människornas upplevelser av sin verklighet. Fenomenologin söker inte ren fakta utan strävar efter att undersöka världen som den visar sig, som fenomen. För att skapa en förståelse måste ett fenomen studeras. Genom livsvärldsfenomenologin kommer det skapas en förståelse och insyn i föräldrarnas livsvärld då föräldrarnas erfarenheter tolkas utifrån den. Initialt introduceras livsvärldsfenomenologi och därefter redogörs en översikt av definitionerna erfarenheter, kommunikation och samarbete. De teoretiska utgångspunkterna valdes för att undersöka människan i centrum vars utgångspunkt grundar sig i tankar, idéer och erfarenheter.

3.1 Livsvärldsfenomenologi

Livsvärldsfenomenologi utgör alla erfarenheter som en individ har upplevt. Fenomenologins perspektiv lägger fokus på den personliga tolkningen av verkligheten. Genom att använda livsvärldsfenomenologin ges en beskrivning och förståelse av föräldrarnas livsvärld utifrån deras erfarenheter. Fenomenologin strävar efter att studera världen och denna studiens fokus är att studera föräldrarnas livsvärld.

Begreppet *livsvärldsteorin* myntades av filosofen Edmund Husserl som skapade livsvärldsbegreppet i en epistemologisk kontext, där livsvärlden utgjorde startpunkten för ett projekt som syftade till att hitta en absolut och säker grund för all vetenskaplig kunskapsbildning. Grundtanken i teorin handlar om människans erfarenheter som skapas genom kommunikation (Bengtsson, 2011). Teorin livsvärlden är en social värld med mänskligt skapade föremål och mänskligt samspel. Bengtsson beskriver att erfarenheter som människan gör i denna komplexa livsvärld är prediktiva eller passivt samspel. Med andra ord, olika samspel sker genom intellektuella aktiviteter, bland annat genom kommunikation, omdömen och slutsatser. Här vill man fånga samt beskriva livsvärlden, genom observation. Målet är att observera verkligheten och därpå beskriva den utan tolkningar. En annan aspekt som är viktigt i livsvärlden, är att den inte är statisk utan är föränderligt. Med detta menas att livsvärlden förändras och uppdateras med tiden. Livsvärlden formar vår upplevelse lika som våra erfarenheter. Vår uppfattning förändras och uppdateras hela tiden genom våra erfarenheter, upplevelser samt genom olika relationer, människor emellan.

3.1.1 Att vara i världen

Inom livsvärldsfenomenologi används begreppet *horisont* och *att- vara-i-världen*. Bengtsson (2011) menar att *att- vara- i- världen* erfarenheter skapas ur ett samspel människor emellan, det vill säga att erfarenheter utvecklas i relation till de olika samspel människor har i samhället, alltså med begreppet *att- vara-i-världen* menas den sociala vardagsvärlden som vi idag lever i.

Horisontbegreppet anses vara centralt i livsvärlden. Horisonterna innebär att tiden förflyttar allt eftersom människan förflyttar sig. Begreppet horisonten är inte konstant utan kan vidgas och förskjutas, beroende på olika perspektiv. Horisont används även när det handlar om erfarenhetsbegreppet. I varje erfarenheten öppnar sig horisonten. Med detta menas att nya erfarenheter ger nya horisonter beroende på det mål vi har för våra handlingar (Bengtsson 2011).

4. METOD OCH MATERIAL

4.1 Val av metod

Studien är kvalitativ och det empiriska underlaget har samlats in genom semistrukturerade intervjuer. Undersökningen utfördes genom semistrukturerade intervjuer i syfte att forskaren kan utveckla en förståelse eller hitta ett mönster i hur respondenten känner och upplever sin livsvärld. Datasamlingsmetoden rekommenderas, när intresset riktas mot individernas livsvärld utifrån respondentens beskrivning av dennes verklighet (Bryman, 2015). I bakgrund till detta menar

Kvale & Brinkman (2014) att syftet med studien, intervjufrågorna och centrala teman ska vara sammanflätade för att lyfta fram respondenternas samarbete. Min tanke är att undersöka samarbetet med skolan ur ett föräldraperspektiv. Bryman (2015) förklarar begreppen kvantitativ och kvalitativ forskning genom att ställa upp dikotomierna mot varandra och förklarar varderas olikheter. Forskare som använder sig av en kvalitativ metod vilket utgår från ord eller respondentens uppfattning medan kvantitativ forskning utgår från siffror och statistik. Kvalitativ forskningsmetod handlar om att utveckla en förståelse eller hitta ett mönster i något såsom hur respondenten känner inför en händelse. Bryman (2015) menar att kvantitativ forskningsmetod handlar om att få fram mängd, det vill säga information utifrån siffror i frågor om hur ofta eller hur många. Studien använder sig av kvalitativ intervju som arbetsmetod då syftet med undersökningen är att lyfta fram samarbetet mellan föräldrar och lärare. Nackdelen i början av studien var att få tag i rätt respondenter som studien kräver. En nackdel med kvalitativ metod var svårigheten att strukturera upp respondenternas svar och sedan urskilja det som är väsentligt för studien. En fördel är däremot att författaren kan gå tillbaka till transkriberingen för att försäkra sig om att inte missa information som är viktigt för empirin.

Intervjuguiden använder sig av teman lyfte upp begrepp som är väsentliga för studien, i detta sammanhang tematiserades intervjufrågorna för att hitta ett mönster i empirin i relation till studiens syfte. Studien utgick från fyra teman, samarbete, skola, lärare och föräldraperspektiv, för att underlätta undersökningen av respondenternas erfarenhet kring samarbete med skolpersonal. Tematisering av intervjufrågor underlättade och skapade strukturell ordning i den transkriberande texten vilket var behjälpligt. Relevanta begrepp i empirin markerades och ett mönster hittades i intervjusvaren. Kodning utifrån teman och texten analyserade materialet med undersökningens valda teorier.

4.2 Urval

Respondenterna valdes utifrån kriterier, det viktigaste kriteriet är att hitta föräldrar vars barn går i en svensk skola. Respondenterna valdes genom så kallad snöbollsurval där forskaren kontaktade individer som har kontakter inom den profession som eftersöktes. Bryman (2015) belyser om snöbollsurval och menar att forskaren gör sitt urval utifrån en metod där personer i urvalet rekommenderar nya personer som skulle vara lämpliga för studie. De som lämnat intresse kontaktades via e-mail och sedan skickades missivbrev (se bilaga A). I e-målet framgick det information om att vilja intervjuas män och kvinnor samt anonymitet för dessa individer. I e-målet förklarades även att deltagare kan när som helst välja att avbryta intervjun utan förklaring. Det framgick även att deltagare har rätt att ta del av uppsatsen efteråt, om de önskar. De 4 deltagare som blev intervjuade var både män och kvinnor.

4.3 Semi-strukturerade intervjuer

Utifrån den här metoden är frågorna förutbestämda och alla frågor kommer att ställas till alla föräldrar, i samma följd. Föräldrarna intervjuades en person i taget. Här är det intervjuaren som väljer följdfrågor utifrån vad föräldrarna berättar. Här får alla föräldrar samma huvudfrågor och därefter formas intervjun utifrån föräldrarnas svar. Bryman (2015) menar att semistrukturell intervju är av kvalitativ genre vilket ger forskaren möjlighet till djupare förståelse och kunskap av

fenomenet men kan dock inte generalisera resultatet. Det framgår även att kvalitativa intervjuer är flexibla och lämnar utrymme för respondenten att fritt förklara förståelse av händelser, mönster och beteenden. Denna typ av intervju genererar till en djupare förståelse i hur respondenten värderar sin livserfarenhet. Bryman (2015) menar att semistrukturert intervju är att föredra då den formen ger respondenten en trygghet då intervjun upplevs som ett samtal där den enskilde har ett utrymme att svara utifrån egna upplevelser.

4.4 Datainsamling och genomförande

Forskningen i denna studie är hämtad från Mälardalens högskolebibliotek inom ämnesspecifik databas socialt arbete. Sökningen omfattar fulltext, referenser, vetenskaplig granskning via Social Care Online och Social Service abstract. Begreppen "Sweden", "high school", "parental perspective", "life world phenomenology" och "Teacher" var relevanta vid sökning av nationell och internationell forskning och som kom att bli sökord i studien.

Respondenterna är fyra föräldrar. Samtliga deltagare är mellan 35 och 45 år gamla samt bor i mellan Sverige. Tillvägagångssättet för datainsamling valdes med utgångspunkt i metod och urvalet som omfattar respondenter från olika skolor, detta val gjordes för att ge relevant information utifrån respondenternas livserfarenhet. Den semistrukturerade intervjuguiden (se bilaga 2) utgick från olika öppna frågor med utgångspunkt i individens livserfarenhet. Respondenterna fick utrymme att fritt förklara förståelse av händelser, mönster och beteenden som resulterar i att forskaren fick djupare förståelse i hur respondenten värderar sin vardag. Intervjuerna valdes att genomföras i respondenternas stad i syfte att respondenterna skulle känna sig trygga och bekväma. Information som framkom under mötet med respondenten spelades in via ljudinspelningsinstrument, vilket bidrar till att förbättra minnet och underlättar analysen av vad respondenterna har sagt och hur de har sagt (Bryman, 2015). Ljudinspelningens syfte är att kunna använda informationen som framkom under intervjun som källa i studien (Bryman, 2015) se vidare i bilaga 1. Under mötet ställdes frågor som ger forskaren förståelse i hur respondenten upplever sin vardag och i relation till sin omgivning. Semistrukturerade intervjufrågor tematiserade för att kunna lyfta fram studiens syfte.

4.5 Databearbetning och analysmetod

Databearbetningen utfördes via ordagrann transkribering av intervjun. Transkriberingen gjordes direkt efter mötet med samtliga respondenter. Bryman (2015) lyfter fram vikten av textkodning vid kvalitativ analys. Vid transkribering bör forskaren använda sig av kodning av teman (Bryman, 2015), denna studie har utgått från tematiserade intervjufrågor för att sedan kunna analysera empirin. Intervjuguiden använder sig av teman lyfte upp begrepp som är väsentliga för studien, i detta sammanhang tematiserades intervjufrågorna för att hitta ett mönster i empirin i relation till studiens syfte. Studien utgick från teman för att underlätta samarbete, skola och lärare, ur föräldraperspektiv undersöka respondenternas erfarenhet kring samarbete med skolpersonal. Tematisering av intervjufrågor underlättade och skapade strukturell ordning i den transkriberade texten vilket var behjälpligt. Relevanta begrepp i empirin markerades och ett mönster hittades i intervjusvaren. Kodning utifrån teman och texten analyserade materialet med

undersökningens valda teorier. Teman som används i studien är; att samarbeta med lärare ur ett föräldraperspektiv, bra och mindre bra aspekter utifrån samarbeten.

4.6 Forskningsetiska överväganden i studien

Jag har valt att numrera samtliga respondenter för att behålla anonymitet. Vidare, ett av kraven är informationskravet som innebär att respondenterna har blivit informerade om all information kring studien. Ytterligare ett krav är samtyckeskravet. Respondenterna har ställt upp på intervjun av fri vilja och har blivit informerade om att intervjun kan avbrytas när de känner för det. Ett tredje krav är nyttjandekravet som har inneburit att respondenterna har blivit informerade att all empiri som samlas in kommer att användas för studiens syfte och inget annat. Det sista kravet som Bryman (2015) tar upp och som varit av stor vikt vid intervjuerna som gjorts är konfidentialitetskravet som betyder att all empiri som samlats in från intervjuerna har det största möjliga konfidentialitet och personuppgifter om den enskilde är inte tillgängliga för andra. Dock är det viktigt att påpeka att samtliga respondenter medgivit till att skribenten angivit den korrekta staden i syfte att konstruera att det finns kulturella avvikande mönster oberoende av plats.

Innan denna studie påbörjades och föräldrarna kontaktades använde jag mig av vetenskapsrådets *forskningsetiska principer*. Detta är viktigt när man gör en kvalitativ intervju, för att behandla dessa föräldrar och datamaterialet på ett lagligt och rätt sätt. Studien har tagit hänsyn till forskningsetiska principer; informationskravet, samtyckeskravet, nyttjandekravet och konfidentialitetskravet (Vetenskapsrådet, 2017). Vidare menar Vetenskapsrådet (2017) att forskningsetiska principer tar hänsyn till individskyddet genom att inte avslöja information om individen som kan utsättas för fysisk eller psykisk skada. Till en början av intervjuplaneringen skickades missivbrevet (se bilaga 1) via mail. Vetenskapsrådet (2017) menar att informationskravets innehåll tydliggjorde information om vem som genomförde studien, genom att skicka ut ett missivbrevet om vilket program jag läser, syftet med studien och kontaktuppgifter till mig och min handledare. Respondenterna har även tagit del av information gällande deras deltagande och valfrihet i att avbryta intervjun när som utan att behöva ange anledning. I missivbrevet har jag även angett information om tidsramen för mötet. Slutligen, respondenterna har fått information om att intervjun och transkriberingen förvaras på ett säkert ställe och endast jag som forskare tar del av informationen, efter godkänd studie förstörs all material. Respondenterna har även tagit del av information, att intervjun och transkribering kommer endast att användas i forskningssyfte och konfidentialitetskravet och nyttjandekravet omfattar även privata uppgifter.

4.7 Trovärdighet och validitet

Reliabilitet och validitet är nödvändigt för att kunna uppfylla fyra olika krav för att en studie med kvalitativ forskning ska vara tillförlitlig (Bryman, 2015). Första kravet är tillförlitlighet strävar efter att karakterisera den sociala verkligheten och har sitt ursprung i transkribering av intervjuerna. Trovärdighet är andra kravet, och undersöker om studiens resultat representerar den verklighet som forskaren kommit fram till, samt om studien kan generaliseras till motsvarande situationer. Överförbarhet är ett tredje kravet för en kvalitativ studie, vilket innebär att en annan forskare genomför studien i någon annan situation på samma sätt och förvänta sig att det

empiriska resultatet blir detsamma. När respondenterna svarar på frågorna vid senare tillfällen är det inte säkert att resultatet är sig likt.

Kvalitativ forskning är subjektiv, således innebär det att det finns svårigheter i att framställa samma forskning vid senare tillfälle. Eftersom att den sociala verkligheten förändras och den sociala uppfattningsförmågan om verkligheten är sig olik (Bryman, 2015). Slutligen vid kvalitativ forskning är pålitlighet sista kravet. Det innebär att garantera en fullständig beskrivning av studien och tillgänglighet utifrån forskningsprocesser (Bryman, 2015).

Dessa fyra krav motsvarar inom kvalitativ forskningsmetod intern validitet, extern validitet, reliabilitet och objektivitet för att kunna beskriva studiens kvalitet. Ur social livserfarenhet kan miljön ha en påverkan på respondentens liv, det innebär således att respondenterna upplever sin livserfarenhet på olika sätt. Jag har haft ett kritiskt ställningstagande till respondenternas svar således har jag tagit hänsyn till respondenternas tidigare livserfarenhet kring samarbete med lärare.

Det tredje kravet är pålitlighet och transparens som är grundläggande för en väl genomförbart studie. I samband med detta har jag som forskare haft ett kritiskt ställningstagande vid behandling av information och kan konstatera att respondenterna varit ärliga i deras svar. Initialt hade jag som forskare egen förståelse för studiens syfte. Dessutom har jag under intervjuerna varit objektiv och inte låtit min egen förförståelse påverka studiens empiri för att undvika och få felaktig empiri. Forskningsmetoden som användes var semi-strukturerad intervju. Valet av intervjumetod utgår från respondenternas (som subjekt) livserfarenhet ur sociala kontexter. Semistrukturerade intervjun är tematiserad vilket ger en helhetssyn på respondenternas nutida livserfarenhet. Denna typ av intervju är relevant för studiens syfte och frågeställningar. Jag valde att inte anteckna under mötet med respondenten, dels för undvika att tappa koncentrationen, men också för att jag inte tappa fokus på att ställa följdfrågor och agera utifrån principen om aktivt lyssnande.

5. RESULTAT OCH ANALYS

I detta kapitel strukturerades intervjuerna i en ordning baserat på de svar som getts av respondenterna. Sammantagen utgår resultat och analys från teoretiska utgångspunkter och tidigare forskning.

5.1 Föräldrarnas erfarenhet

I detta moment beskrivs föräldrarnas erfarenheter och deras uppfattning om samarbete tas upp och om lärarna ger den information som de behöver. Här beskrivs även vilka kontaktformer lärarna använder sig av för att ett fungerande samarbete tas upp. Avsnittet utgår från underrubriker för varje person för att samla teman som blev synliga.

5.1.1 Respondent I

Respondent I har en son som går i nian. Föräldern påpekar att skolan har arbetat tillfredställande med samarbetet utifrån hens föräldraperspektiv. Respondenten definierar begreppet samarbete som en bra dialog med lärarna. Bra dialog är att få reda på information som är viktig att ha vetskap om. Respondenten menar att hen har ett tillfredställande samarbete med lärarna och få all information kring dennes barns skolgång. Respondenten tycker att det är lärarna som har största ansvaret när de gäller relationen med föräldrarna.

”Lärarna skapar den första relationen och tar första steget för att inleda ett samarbete. Jag som förälder ska jag kunna känna att jag kan fråga vad som helst eller har en kontakt någonstans att komma till när jag vill fråga något”

Ovanstående citat tydliggör föräldraperspektivet kring samarbete. Respondenten menar att lärarna bär det stora ansvaret att kontakta föräldrar. Föräldern menar att bra samarbetet ger skapar initiativ till att hen som förälder har skolpersonal att vända sig till vid eventuella funderingar kring sitt barn. Erikson (2013) menar att skolan vill att föräldrarna ska vara mer inflytande i barnets skolgång, genom att använda sig utav individuella utvecklingsplaner kan det stärka föräldrarnas inflytande i skolan. Men samtidigt vill lärare att det ska finnas avstånd mellan lärare och föräldrar så man inte involverar de för mycket i vissa frågor.

”Jag blir kontaktad när det gäller skolundervisningen, jag menar om det nu händer något. Jag vill helst inte ringa för att inte läraren ska uppleva mig som jobbig. Jag utgår från att dom ringer mig, och då kan det vara i princip om vad som helst, alltifrån möten till allmän information”

Respondenten menar att när det händer något i klassen ringer läraren och meddelar direkt. Föräldern brukar sällan ringa till lärarna hen vill inte vara den jobbiga mamman ringer för lilla minsta sak därför undviker föräldern att ringa. När föräldern ringer då är det något stort som har hänt eller någon viktigt annars ringer hen inte. Det är lärarna som brukar ringa hen och meddelar om det är utvecklingssamtal, om de är möte akut - möte eller föräldramöte. Föräldern tycker också föräldrar har ett stort ansvar att delta t.ex. på utvecklingssamtal och föräldramöte. Men föräldern tycker inte att hen kan påverka eller känner inte hon är med och påverkar skolgången direkt. Skolan har en app. som heter V-klassen där alla föräldrar tillgång till olika information om någon lärare blir sjuk och vem som ersätter, om de är någon inställd lektion eller när det är föräldramöte. När de är något som handlar om barnet då är de per telefonsamtal och enskilt möte. På föräldramöten går man genom allt när de gäller hur dem olika ämnen fungerar och annat kring skolan om de är någon lärare som ska sluta, vem som kommer in istället osv.

”Jag skulle vilja ha bättre samarbete med nya lärare, jag upplever att när det sker personalbyte, att jag inte får den kontakten jag vill ha med läraren” Respondenten menar att samarbetet skulle kunna utvecklas när de byts många lärare under en kort period. Detta är en stor nackdel för relationen och samarbetet menar respondent. När det byts lärare måste man börja igen från början istället ha samma lärare och bygga på samarbetet. Det som skulle kunna förbättras är att inte bara lägga fokus på ämnen man har och man lägger fokus

på den sociala relationen för barnet hur relationen fungerar med andra barn och vuxna. Föräldern saknar den sociala biten.

Centrala teman

Respondenten tycker att skolan kan förbättras och utvecklas, även på den sociala biten behövs den förbättring. Föräldern får bra information när de gäller skolämnen men hen får inte alls någon information hur det fungerar i den sociala relationen för barnen med andra barn och vuxna. Vidare påpekar hon att en annan del som skolan kan förbättra är att skolan byter lärare för många gånger på kort tid. När man har byggt en bra relation med en lärare, då byts den läraren med en annan lärare detta leder till att man måste börja återigen att bygga en relation.

5.1.2 Respondent II

Respondentens dotter går i sjuan. Föräldern är nöjd med samarbetet med skolan och tycker det fungerar bra. Föräldern har bra kontakt med lärarna, dem hör av sig om det är något som har hänt eller om det är något viktigt kring skolgången. Skolan använder sig av en app. som heter skol - soft där man får reda på viktiga saker när de gäller barnen, kring de ämnen, om någon lärare är sjuk, läroplan, om barnen inte går på lektionen, närvaro, betyg, när föräldramöten är eller utvecklingssamtal osv. Detta har underlättat mycket där man kan se hur de går för barnen i skolan. Men respondenten brukar också ha telefonsamtal eller kommunicerar via mail om de skulle behövas. Föräldern får tag i lärarna kanske inte direkt men på samma dag. På utvecklingssamtalet brukar man gå genom alla betyg och vad andra lärare har skrivit. Föräldern får också veta hur barnen uppför sig i skolan med andra barn och vuxna.

”Jag är ju nöjd med samarbetet. Lärarna uppdaterar mig om hur det går i skolan, om hur det går inom olika skolämnen samt hur skolan aktivt jobbar för att uppnå sina kunskapsmål. Jag vill veta hur mitt barn funkar i det sociala relationerna med andra barn och lärarna”

Respondenten lägger stort ansvar på att lärarna hör av sig om det är något som inte fungerar med skolan men också på att hen själv som föräldrar har också ansvar att kontakta skolan när de gäller skolgången. Föräldern tycker det är bådas ansvar om detta samarbete ska fungera. Det är viktigt att lärarna lyssnar på oss föräldrar. Att lyssna på våra åsikter och synpunkter för att de är föräldrarna som känner eleverna bäst. Om lärare lyssnar och är lyhörd kan man vinna mycket på detta för elevens skolgång. Föräldrar vill känna sig delaktiga vad som händer i skolan. Föräldrarna önskar sig också en tidig information där man själva kan hjälpa barnen.

”Mitt barn får inte ha mobil i skolan och de skapar en oro för mig. När jag kontaktar mitt barn och lärarna får jag inte svar. När lärarna ringer tillbaka mig, blir det svårt för mig att svara pga. mitt jobb”

I den skola som respondentens barn går i, får inte barnen ha mobiltelefonen med i klassrummet. Ovanstående citat kan tolkas som att respondenten upplever en viss oro. Utifrån respondentens citat innebär det att respondenten upplever maktlöshet när det gäller att kunna nå sitt barn och det

är som då oron uppkommer eftersom respondenten har i sitt jobb svårt att svara på sina telefonsamtal om läraren skulle försöka få tag i respondenten. Med andra ord menar respondenten att det vore enklare om barnen fick ha med sina mobiltelefoner, vilket blir lättare att nå sina barn. Detta tycker föräldern borde förbättras att man kan nå barnen under dagen eller utveckla något system där man har bättre koll på barnen ur föräldraperspektivet.

Centrala teman

När det kommer till kommunikation skulle det vara uppskattade ur respondentens föräldraperspektiv att hans barn får ha sin telefon med i klassrummet. Eftersom respondenten vid möjlighet vill få kontakt med sitt barn. Det skulle vara tillfredställande om barnen fick ha med sina telefoner ett par timmar om dagen. Detta för att slippa oroa sig över sitt barn och dessutom slippa åka mot skolan för att säkerhetsställa att respondentens barn mår bra.

5.1.3 Respondent III

Respondenten har en dotter som går i sjuan. Nedanstående citat utmärker en tillfredsställelse vad gäller samarbete med skolans personal i sin helhet. Respondenten menar att lärarna kontaktar hen om det är något som är fel i skolan och föräldern behöver känna till. Samarbetet med lärarna för det mesta brukar de ske genom utvecklingssamtal, telefonsamtal och veckobrev.

”Jag ringer inte till lärarna för att jag inte vill vara den jobbiga mamman som ringer och klagar för minsta saken. Jag vill att lärarna kontaktar mig först, sen ringer ju lärarna mig så fort det händer något, självklart! Den kontakten jag har med lärarna är genom utvecklingssamtal, telefon och brev bland annat. Det funkar så långt, det är tryggt...Ja, det kan ju alltså bli bättre, om man inte byter lärare så tätt inpå”

Respondenten brukar inte kontakta lärarna så mycket för att föräldern får all information genom V-klass som är en app där hon får all information om hur skolan fungerar i sin helhet.

Ovanstående citat utgår belyser om att när föräldern får all information från skolan upplever hon att hen trygg med samarbetet. Respondenten påpekar vidare att samarbetet kan bli bättre om man inte byter lärare så många gånger under en kort period, föräldern känner att det är jobbigt att byta lärare och påbörja ett nytt samarbete med en ny lärare.

Nedanstående citat påpekar vidare att skolan brukar missa att meddela vad som brukar ske under rasterna och det är hennes barn som meddelar när hon kommer hem och detta tycker hon att de skulle kunna bli bättre. Utifrån citat skulle en förbättring kring kommunikation kännas tryggare därför att respondenten vill ha bättre koll på vad som händer på rasterna.

”Jag får inte veta vad som sker på rasterna av lärarna och det är mitt barn som berättar för mig. Lika viktigt som lärarna meddelar hur det går i skolan om olika ämnen, är det viktigt att veta hur det går utanför skolan för barnen”

Centrala teman

Respondenten påpekar att skolan har lite arbete med när de gäller samarbetet som kan bli ännu bättre. Föräldern tycker att skolan byter ofta lärare under en kort period och detta leder till att skapa ny relation med en ny lärare vilket blir jobbigt menar respondenten. Vidare påpekar respondenten att lärarna inte kontaktar henne om det är något som sker ute på rasterna istället väljer respondenten att ringa lärarna när hen får kännedom om något via kommunikation med sitt barn.

5.1.4 Respondenten IV

Respondenten har en son som går i åttan. Nedanstående citat förmedlar att samarbetet mellan respondenten och lärarna inte alltid har fungerat dock har det skett en förändring och att han idag är nöjd med samarbetet och tycker det fungerar bra. Respondenten märker skillnad i hur lärarna arbetar för att samarbete ska fungera. Enligt föräldern är samarbetet en dialog mellan skolan och föräldrar, där båda kan kommunicera med varandra och lyssnar på varandra. Enligt Matson (2017) är föräldrar vars barn är högstadielärover är nöjda med samarbetet med skolan och ser fördelar med att man inkluderar föräldrar i barnets skolgång.

”Jag har haft stora problem med skolan där lärarna har inte samarbetat med mig för mitt barns bästa. Nu känns det bättre för mig som förälder, att skolan vill samarbeta på alla nivåer. Jag har fått ha dialog med dem gällande samarbete, jag tycker faktiskt att lärarna har det största ansvaret över samarbetet. Det borde ha kommit mycket tidigare. Samarbete handlar om kommunikation, jag behöver få information om vad som inte funkar i skolan. Ja, kunskapsnivån på mitt barn så att säga”

Utifrån ovanstående citat menar respondenten att föräldern önskar att samarbetet skulle ske tidigare. Ett icke fungerande samarbete har drabbat hans son på så sätt att sonen inte har utvecklat den kunskapsnivån som förväntas av honom. Konsekvensen att ottydlig kommunikation och samarbete alltså har lett till att sonen inte har bra betyg. Respondenten har meddelat lärarna att sonen har svårt att läsa en bok och kan inte sitta stilla länge och har svårt vara bland många barn, men ingen har lyssnat på honom. Respondenten säger att tidigare har samarbetet inte fungerat bra, (men)! att skolan numera jobbar bra med att skapa ett fint samarbete med respondenten. Ovanstående citat menar att respondenten vill ha information kring skolans kunskapsmål och vilka krav som ställs vid kunskapsutveckling. Citatet ovan menar att lärarna brukar kommunicera och samarbeta med respondenten gällande akuta ärenden kring sonen. Nedanstående citat belyser om att ett bra samarbete ska inkludera alla parter som det gäller. ”Föräldrar och skolan ska kunna samarbeta ihop. Tillsammans som familj kan vi samarbeta ihop för allas bästa, där alla vinner på detta”

Centrala teman

Respondenten beskriver att svårigheten med att samarbete med lärarna inte är enkelt. Han har tidigare haft svårigheter kring samarbete, dock fungerar det idag, men respondenten menar att största ansvaret ligger på lärarna. Samarbetet och kommunikationen fungerade inte där skolan inte lyssnade eller ville samarbeta när föräldern ville ha gett gott samarbete för barnets bästa. När detta samarbete inte fungerade fick barnets dåliga betyg.

5.2 Analys

Bengtsson (1999) Ett begrepp Husserl använder mycket inom fenomenologin är *horisont* - begreppet och *att vara - i - världen*. Husserl menar att varje erfarenhet har sina egna horisonter och människan erfar världen utifrån dessa horisonter. Horisonter flyttar på sig hela tiden, detta gör så att de utvecklas i relation till andra erfarenheter individen får.

Den första respondentens horisont handlar om bristande sociala relationer med skolan och information när det gäller lärobyten. Föräldrarnas horisont är att hen inte får information om hur barnets sociala relationer fungerar i skolan. Vidare påpekar respondenten att många byten av lärare påverkar relationen på ett negativt sätt. Föräldern tycker det är jobbigt när man har byggt upp tillit och skapat god relation med en lärare och sedan byts det ut.

Den andra respondentens horisont handlar om kontakt med barnet och säkerhet. Skolan har som regel att inga barn får ha mobiltelefon i under skoltiden. Respondenten berättar att föräldern önskar sig att kunna få kontakta sitt barn när hen är i skolan och veta hen är i säkerhet. Det sker ibland att barnet ringer sina föräldrar men hen kan inte svara för tillfället. Respondenten ringer tillbaka till sitt barn men får inget svar och sedan ringer skolan men får inte svar där heller, detta skapar en osäkerhet och otrygghet.

Den tredje respondentens horisont handlar om att täta lärobyten påverkar samarbeten och kommunikation. Föräldern beskriver att detta har påverkat samarbetet och kommunikationen på ett negativt sätt. När det blir för många lärobyten får inte respondenten information av lärarna om hur skolan fungerar för barnet. Respondenten påpekar vidare att samarbetet kan bli bättre om man inte byter lärare så många gånger under en kort period, föräldern känner att det är jobbigt att byta lärare och påbörja ett nytt samarbete med en ny lärare.

Den fjärde respondentens horisont handlar om svårigheter med samarbete och kommunikation. Respondenten beskriver att föräldern fick dålig information om hur skolan fungerar för hans barn. Lärarna varken samarbetade eller lyssnade på föräldern, detta ledde till att svårigheter med kunna samarbeta och kommunicera med varandra. Föräldern påpekar att den första kontakten ska komma från skolan och det är deras ansvar för få ett fungerande samarbete och kommunikation.

Här kan man se en koppling med en av respondenterna där föräldern beskriver att skolan förändras och utvecklas med tiden, och relationen avstannar inte. Vidare påpekar föräldern att skolan behöver utvecklas mer och behöver förflytta på sig framåt. Husserl beskriver två olika horisonter en inre och en yttre horisonter. Varje objekt har är erfaret ur något perspektiv och det har på så sätt en inre horisont av möjliga egenskaper, ett spelrum av möjligheter, som inte är erfarna. Det finns enligt Husserl en annan en yttre horisont som gör så att de begränsar erfarenheten och därmed kommer att utgöra erfarenhetens spatio- temporala ram. Med detta begrepp menar Husserl att möjligheterna som en erfarenhet erbjuder och förbjuder. Varje erfarenhet föräldrarna beskriver ger ett nytt perspektiv. En av respondenterna beskriver att relationen blir begränsad för att skolan byter ut lärare för ofta och detta leder till att samarbetet utvecklas inte och istället avstannar de. Föräldern tycker att skolan borde inte byta ut lärare så ofta och med detta blir relationen mellan skolan och föräldrarna begränsad.

I detta fall har lärarna och föräldrarna olika handlingsutrymme. Eleven kan inte förflytta sig hur föräldern vill och kan inte hellre handla som hen vill, eftersom hens handlingsutrymme är begränsat. Lärarna och föräldrarna har också olika handlingsutrymme. Lärarna har andra horisonter som grund för sitt arbete. Här kan man se att handlingshorisonterna skiljer sig således åt bl.a. beroende på deras olika funktioner. Föräldrarna berättar om sina erfarenheter för lärarna och erbjuder sina perspektiv men det finns begränsningar hur mycket lärarna kan göra i detta fall. Horisonterna begränsas i olika situationer och miljöer.

Bengtsson (2005) skriver att föräldrarna till eleverna bidrar med kunskap från ett annat perspektiv. De har levt i en annan värld än lärarna på skolan och kan därför bidra med kunskap de i många fall inte besitter. Bengtsson (a.a.) lägger stor vikt på denna kunskap och på att den bör värderas och utnyttjas på rätt sätt, dels för att utveckla kommunikationen mellan föräldrar och lärare och öka elevernas trivsel. När lärare och föräldrar möts, möter två världar varandra. De möter då varandras erfarenheter och kunskap. Kommunikationen mellan dessa bör därför ske på ett sätt där båda parterna kan göra sig hörda och bli respekterade. Lärarna och föräldrarna bör använda sina erfarenheter och sin kunskap för att kunna utveckla sitt arbete och sin relation. Det är även i dessa möten betydelsefullt att uppmärksamma elevernas känslor och åsikter. Detta kan göras via både föräldrar och lärarna. De kan båda ha sett olika sidor av eleven och hört olika åsikter, av den anledningen är det viktigt att båda parterna möts i mitten och är öppna för att lyssna på varandras åsikter och tankar. Intervjupersonerna lägger stor vikt på hur skolan kommunicerar med dem och där föräldrarna vill att lärarna ska lyssna och visa dem respekt för deras perspektiv. Föräldrarna vet att det är inte lätt med samarbete, men båda sidor som föräldrar och lärare måste underlätta för varandra för ett fungerande samarbete. Vidare påpekar föräldrarna att genom att dela med sig kunskaper och erfarenheter kommer samarbetet att utvecklas och bli bättre.

Bengtsson (2011) beskriver att *vara- i - världen* är en levd värld, en värld som lika mycket påverkar som påverkas av det liv som den är förbunden med. När denna värld är förbunden med livet är den en öppen och kontingent värld. Människorna står ansikte mot ansikte med varandra och har en direkt tillgång till varandras liv. Att *att - vara - i världen* erfarenheterna skapas där föräldrarna och skolan samspelar mellan varandra. Med detta vill säga att erfarenheterna utvecklas i relation till de olika samspel föräldrarna och lärare gör. *Att vara - i - världen* är den sociala vardagliga världen som lärare och föräldrar lever i och samspelar. Här möts två sociala världar som ska samarbeta för ett bättre samarbete.

6. DISKUSSION

Syftet med denna studie var att undersöka samarbetet mellan skolan- ur ett föräldraperspektiv. Frågeställningar beskriver föräldrarnas erfarenheter gällande samarbetet med lärare samt vilka kontaktformer används för ett fungerande samarbete. Nedan följer en diskussion huruvida resultatet lyckats bevara syftet och frågeställningarna. Efter det följer ett avsnitt med diskussion gällande vald metod för att se huruvida det som var tänkt att undersökas har undersökts.

Några föräldrar hade positiva erfarenheter när det kom till samarbetet med lärarna. De hade fått den information de hade önskat sig av respektive lärare. En del föräldrar påpekar dock att skolan

bör anstränga sig för ett bättre samarbete. Detta för att föräldrarna ska känna sig mer delaktiga. Vad gällande personalbyte så var det negativa upplevelser där föräldrarna menar att de tappar en stor del av samarbetet till lärarna på grund av personalbyte som sker i skolan. Den tidigare forskningen tyder på att samarbetet mellan föräldrar och lärare som har jobbat längre tid på skolan och som haft öppen dialog med föräldrar kände sig delaktiga i sitt barn skolgång. Forskning visar också att förtroende mellan föräldrar och lärare minskar när det sker personalbyte (Eriksson, 2009).

Ett gott tecken är att informationsdelning till föräldrar fungerar alldeles utmärkt, skolans initiativ till digitalisering av information har visat positivare resultat eftersom skolan har skapat en mötesplats för samtliga föräldrar där de bland annat får dela tankar med andra föräldrar samt lättare kan ha kontakt med skolan. Limin Gu (2017) och Olsson (2012) belyser om en lärplattform som lätt kan laddas ned till telefonen och som skolan använder sig av i utbyte till föräldrarna t.ex. om barnets skolutveckling. Denna digitalisering har skapat god relation med föräldrarna. Eriksson (2009) menar att ett fungerande samarbete handlar om att skapa en förtroendefull relation mellan föräldrar och lärare vilket är en utmaning för både lärare och föräldrar. Vidare menar Erikson (2009) att digitalisering har effektiviserat samarbetet mellan föräldrar vars barn går i högstadiet, och lärare. Respondenterna upplever att digitaliseringen har haft positiva effekter samt att de under alla tidpunkter på dygnet kan ta del av information gällande sitt barn. Med andra ord upplever respondenterna att de är delaktiga i sitt barns skolgång. Tidigare forskning belyser att föräldrarnas delaktighet har en positiv effekt på barnens skolgång. Barnen upplever att deras föräldrar visar intresse och stöd, därav presterar barnen bättre resultat i skolan. Eriksson (2009) i enlighet med Olsson (2012) menar att föräldrarnas stöd, uppmuntran och hjälp med barnens skoluppgifter är främjande samt ger positiva skolresultat.

Olsson (2012) påpekar att om ett samarbete ska fungera krävs det arbete från båda hållen. Respondenterna upplever även att samarbete mellan föräldrar och barn kan medföra privilegier i förhållande till skolkulturen. Resultatet visar även att samtliga respondenter har haft ett stort engagemang för sina barns skolgång. En del föräldrar har starkare kontakt med lärarna och andra upplever sig inte blivit lika väl bemötta. Några föräldrar berättar att lärarna tagit sin tid att kommunicera och varit lyhörda, för att tillsammans stärka samarbetet. Vidare finner jag det viktigt att belysa lärarnas samarbete med föräldrarna. I relation till det sociala samspelet behöver lärare ta hänsyn till föräldrarnas livserfarenhet. Att komma i kontakt med föräldrar i sin profession ökar medvetenhet om dåligt samarbets konsekvenser. Det är känt att i relationer där samarbete inte existerar upplever sig föräldrarna inte delaktiga i sina barns skolgång. Skolan har en skyldighet att samarbeta med föräldrar. Det vill säga att ett gott samarbete upprätthålls kollektivt genom bland annat skolans policy samt lärare (Bengtsson, 2011). Många gånger upplever lärarna att samarbetet kan vara stressigt eftersom det krävs tid för att ett lyckat samarbete ska ske samt krävande eftersom en del föräldrar kräver att ta del i större perspektiv t.ex. skolundervisning, vilket inte är godtagbart (Eriksson, 2009). Konsekvensen av detta blir att lärarna väljer att ta ett steg bakåt och inte vilja samarbeta med föräldrarna vilket kan skapa dålig atmosfär mellan berörda lärare och föräldrar. Vidare menar Eriksson (2009) att trots detta avstånd så hade föräldrar kunnat vara delaktiga i barnens skolgång detta genom digitaliseringen där föräldrarna har kunnat dels ta större ansvar över barnens olika skolmoment och utbildning. Dock

upplever en del elever att föräldrarnas samarbete med lärarna kan vara inskränkande på barnens integritet gällande skolundervisning. Skollagen (2011) motiverar till att lärare och föräldrar bör ha ett gemensamt ansvar över elevernas skolgång för att skapa bästa möjliga skolresultat. Detta genom att lärarna informerar föräldrarna om skolsituation, barnets hälsa samt kunskapsutveckling.

Vidare har studiens frågeställningar besvarats av samtliga respondenter och tillvägagångssättet uppmärksammade respondenternas svårigheter och hinder i skolan, således har studiens syfte och frågeställningar bekräftat vad som redan är känt. Att samarbete mellan föräldrar och lärare krävs bland annat för ett gemensamt ansvar men även ur ett föräldraperspektiv att alltid vara delaktig i sitt barns kunskapsutveckling. För mig som forskare innebär detta att utveckla en förståelse och hitta ett mönster i hur respondenten känner och upplever sitt samarbete med lärare. Detta väckte ett intresse om individernas liv utifrån respondentens beskrivning av sin verklighet. Vidare uppstod inga etiska problem i samband med studien men en svårighet har varit att hitta rätt respondenter. Resultatet av studien visar att det finns behov av att samhället behöver synliggöra samarbetet mellan föräldrar, lärare men även elever. Detta skulle kunna göras genom att ge varje förälder en genomgång av de digitalasfären eftersom inte alla föräldrar kan förstå sig på digitaliseringen.

Om ett samarbete ska fungera, måste föräldrar bli mer delaktiga. Resultatet av studien visar att skolan behöver fokusera mer på barnens behov, en del barn upplevde inte att de togs på allvar av lärarna, samt kände sig utanför. Skolan behöver även göra något för att kunna behålla sin personal på längre sikt. Att personalombyte sker alltför ofta skapar missförtroende från föräldrarnas sida gentemot skolan. Likaså tyder resultatet på att det finns mindre bra samarbeten mellan föräldrar och lärare på grund av personalbyte vilket konsekvensen blir att det uteblir muntlig kommunikation mellan lärare och föräldrar. Muntlig kommunikation ligger således till grund för förtroende och ett fint samarbete.

6.1 Metoddiskussion

Med kvalitativa forskningsintervjuer har möjligheter för djupare förståelse skapats i intervjuerna, vilket gett ett brett material i analysen. Intervjuerna med föräldrarna har resulterat i många intressanta intervjuer då alla respondenter hade mycket erfarenheter om samarbete. Kvalitativ metod medför både för- och nackdelar. Det har varit en nödvändighet att begränsa antalet skolor för att kunna göra djupintervjuer. Jag valde att begränsa mig till fyra olika skolor. Om fler skolor medverkat hade insamlingsmaterialet potentiellt blivit svårhantering i förhållande till tidsramen. Nu i efterhand anser jag att det hade räckt med att studera en skola. Då hade jag kunnat intervjuar fyra föräldrar från samma skola.

Överförbarhet

Jag har valt att avgränsa min studie till Eskilstuna kommun. Det är dock inget som talar för att studien inte skulle kunna överföras för andra kommuner i landet.

Pålitlighet

Genom att enbart använda aktuella, pålitliga källor samt flitigt referera till dessa skapar jag tillgänglighet för granskning. Vidare har jag haft en handledare parallellt under arbetets gång haft möjlighet att kritiskt granska min uppsats. Detta har ytterligare bidragit till att pålitligheten för uppsatsen ökat.

Möjlighet att styrka och konfirmera

Undersökningens syfte och frågeställning är som “en röd tråd” i arbetet. Intervjupersonernas erfarenheter har legat till grund för de svar jag har fått. Resultatet bygger på detta och kan inte representera alla föräldrar. Intervjuerna har gett mycket material. Detta har varit på grund av hur intervjufrågorna har utformats. Jag utgår ifrån att svaren grundat sig på respondentens situation vid det aktuella tillfället. Av det kan slutsatsen dras att resultatet av denna undersökning inte är sann för all framtid.

7. SLUTSATS

Sammanfattningsvis visar denna studie att föräldrarna generellt är nöjda med samarbetet med lärarna men att det finns områden som skulle kunna förbättras för att förstärka samarbetet. Bland respondenter som intervjuats kring svårigheter gällande samarbete är ett problem svårigheter att samarbeta med nya lärare. Respondenterna uppgav att ur ett föräldraperspektiv framställs föräldrar tendera träda över gränserna, det vill säga att vilja vara mer delaktiga än nödvändigt. Respondenterna menar att dessa föräldrar bryter mot skolundervisningens utformning vilket inte uppskattas av lärarna, vilket stressar och pressar dem. Något som jag även märkte av var att det var mycket svårare att finna forskning gällande samarbeten mellan föräldrar och lärare för barn i högstadiet.

7.1 Förslag till vidare forskning

Under mitt uppsatsskrivande om samarbetet mellan föräldrar och lärare har det väckt mina tankar för vidare studier ur ett lärarperspektiv. Det skulle vara intressant att genom vidare forskning undersöka hur lärarna ser på samarbetet med föräldrarna och vad de förväntar sig av föräldrarna för att få djupare samarbete och hur skolläring ser på samarbetet. Det är en viktig del att veta hur skolan ser på samarbetet då jag anser att det är viktigt att veta deras erfarenheter, tankar och åsikter som är mycket värdefulla för samverkan. Vid vidare undersökning kan flera skolläringar och lärare delta i undersökningen genom intervjuer, detta för att få en större blick därefter jämföra i undersökningen.

Ett annat alternativ är fortsatt forskning på elevperspektiv exempelvis på hur eleverna ser på samarbetet och vad de har för erfarenheter med samarbetet mellan föräldrar och skolan samt vad eleverna tycker när föräldrarna vill engagera sig i skolgången. Här skulle man kunna intervjua eleverna och få djupare kunskaper.

Litteraturförteckning

Andersson, A. (2002). *Föräldrar som skolans förtrogna*. Växjö: Liber.

Andersson, I. (2002). *Föräldrarnas möte med skolan*. Hämtad den 20 juni 2019 från: http://www.buv.su.se/polopoly_fs/1.44410.1320915800!/IOL_Forskning_15.pdf

Bengtsson, J. (red.) (2011). *Med livsvärlden som grund*. (2.uppl.) Lund: studentlitteratur.

Bryman, A. (2015). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2.uppl.) Malmö: Liber.

Denscombe, M. (2004). *Forskningens grundregler, samhällsforskarens handbok i tio punkter*. Lund: studentlitteratur

Eckeskog, L. (2019). *Kommunikation i förskolan - förskollärarens och barnskötarens kommunikation med föräldrar i ett digitaliserat medielandskap* Hämtad den 30 januari 2019 från: <http://umu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1275842/FULLTEXT02.pdf>

Erikson, L. (2013). *Föräldrasamverkan: en fråga om förtroende och erkännande i ljuset av några principer för relationen mellan föräldrar och skola*. Hämtad den 1 februari 2019 från: <https://www.ntnu.no/tidskiftet-barn/tidsskriftet-barn-2013>.

Erikson, L. (2004). *Föräldrar och skola*. hämtad den 5 februari 2019 från: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:137381/FULLTEXT01.pdf>

Erikson, L. (2009). *Lärares kontakter och samverkan med föräldrar*. Hämtad från Örebro universitet den 4 april 2019 från: <https://www.oru.se/contentassets/a9223a988167438cb1dd78e959ba2aca/larares-kontakter-och-samverkan-med-foraldrar.pdf>

Jarl, M. & Rönnberg, L. *Skolpolitiken. Från riksdagshuset till klassrum*. (2.uppl.) Stockholm: Liber.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. (2.uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Limin Gu. (2017). *Using school websites for home-school communication and parental involvement?* Hämtad den 29 januari 2019 från: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/20020317.2017.1338498>

Läroplan. (2018). Hämtad från skolverket den 28 januari 2019 från:

https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet?url=1530314731%2Fcompulsorycw%2Ffjsp%2Fcurriculum.htm%3Ftos%3Dgr&sv.url=12.5dfce44715d35a5cdfa219f#anchor_1

Matson, L. (2017). *Grus i maskineriet? Några kommunala tjänstemäns, politikers, föräldrar och lärares syn på en skola för alla*. Hämtad den 29 januari 2019 från <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:1090436/FULLTEXT01.pdf>

Nilsson, A. & Johansson, M. (2009). *Om samarbete med föräldrar - en relation som utmanar*. Stockholm: Liber.

Olsson, E. (2012). *Att göra lärandet synligt?* Hämtad den 30 januari 2019 från: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:552174/FULLTEXT01.pdf>

Skolverket (2014). *Skolan och hemmet*. Hämtad den 21 april 2019 från:<https://www.skolverket.se/getFile?file=3378>

Vetenskapsrådet (2017). *Forskningsetik*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

BILAGA A MISSIVBREV

SAMTYCKEBLANKETT

Hej!

Mitt namn är Arkan Palani och studerar beteendevetenskapliga programmet vid Mälardalens högskola i Eskilstuna. Jag skriver examensarbete om Att samarbeta med skolan – Ett föräldraperspektiv

Jag genomför en intervju med ett antalfrågor gällande samarbete. Alla deltagare är anonyma och du kan när som helst avbryta ditt deltagande utan att behöva ange orsak. Intervjun beräknas omfatta ca 45 minuter.

Det är jag som genomför alla intervjuer, renskriver allt och genomför analyser. Intervjumaterialet försvaras inlåst så att ingen obehörig har tillgång och det behandlas med sedvanliga konfidentialitet under processen. Endast jag som författare har tillgång till materialet och raderas när uppsatsen blir godkänd.

Som deltagare har du även rätt att ta del av resultatet av min uppsats efteråt, om du önskar.

Du får gärna kontakta mig eller min handledare om du behöver ytterligare information eller om du har frågor gällande studien.

Tack på förhand för ditt deltagande!

Arkan Palani, student

E-post: Arkan90@hotmail.com

Telefon: 0720-20 03 53

Ulrika Jepson Wigg, handledare

E-post: ulrika.jepson.wigg@mdh.se

Telefon: 021-10 15 65

Samtycke till att medverka i ovanstående studie

Härmed samtycker jag till att medverka i ovanstående studie. Jag har fått information om att deltagande är frivilligt och jag kan när som helst avbryta min medverkan utan att behöva ange någon speciell orsak.

Ort/datum	
Namnsteckning	
Namnförtydligande	

BILAGA B

INTERVJUFRÅGOR

Vad anser du samarbetet med skolan är för något?

Hur upplever du att samarbetet fungerar med skolan?

Vad är det som funkar och inte funkar med samarbetet?

Vad har lärarna för ansvar tycker du när de gäller samarbete?

Vad har ni för ansvar som föräldrar kring samarbetet ska fungera?

Hur tycker du att samarbetet ska utvecklas och förbättras?

Hur ser kontakten ut med skolan? Vilka/vem är det som hör av sig till er?

Hur hör lärarna av sig till er om det är något som har hänt i skolan? (Samtal, Brev, Genom barnen, Data)

Hur många gånger per termin har ni utvecklingssamtal med skolan? Och vilka information är det ni får (betyg, hur skolgången funkar, hur de är på lektionerna, utvecklas barnen osv)?

Är du nöjd med samarbetet med skolan? Om ja eller nej varför

